

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

XI. évfolyam.

FIUME, kedd 1914. április 7.

77. szám.

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Fiume, Gratinata del Sasso Bianco 3. l. em.
Nyomda telefonszáma (lapzárta előtt) 400.

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egész évre 24 kor. | Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. | Egy hóra 2 kor.
Egyes szám ára Fiumében 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

A magyar vállalkozók és a Balkán.

A magyar kereskedelem berkei hangosak a Balkánon való térhódítás csatakiáltásaitól és úgy a Kereskedelmi Múzeum, valamint a Balkánegyesület, Vámpolitikai Központ, a Kiállítási Központ, a most szerkesztés alatt levő Kiviteli Címtár, nem kevésbé az egész magyar szaksajtó, de még a kereskedelmi utazók egyesülete is a legújabbán megszervezett Balkán osztályával mindent elkövetnek a magyar kereskedelmi export diadalmas térfoglaló útjának egyengetésére. Nap-nap után tudományos felolvasásokat hallunk, propaganda célokat szolgáló felhívások, kijelentések és hivatalos személyekkel lefolytatott beszélgetések jelennek meg a napilapokban, amelyek mind a magyar-balkán külkereskedelmét érdeklik.

Mindezek ellen semmi kifogásunk nincs, sőt jóleső örömmel látjuk a reneszanszokat most élni kezdő balkán államokba való erős benyomulását a kereskedelmünknek, de ugyanakkor fájó szívvel kell, hogy lássuk a magyar vállalkozó abszolút elhagyatottságát, amelynek az érdekében se itthon a közmunkák gyors és többé már el nem odázható végrehajtásával, másrésről a bal-

káni lehetőségek megteremtésével senki sem törődik.

Mindkettő természetes. Mert amíg a magyar gyáripár, a magyar kereskedelem, illetve az ezek mögött álló bankoknak hatalmas pártfogói ülnek benn a magyar parlament mindkét házában, addig a magyar vállalkozóknak ezideig, nemhogy egyetlen törvényhozója nincs, de még olyan súlyos szavú érdektestülete sincs, mint akár a Gyáripárosok Országos Egyesülete, akár a Magyar Kereskedők Országos Egyesülete.

De ezuttal térjünk csak vissza a magyar vállalkozás kérdésére a Balkánon.

Es itten mindjárt egy igen nehéz problémával találkozunk. Hát hogy is menjenek a magyar vállalkozók a balkáni államokba ajánlatokat tenni, mikor ezidőszerint azt sem tudhatják meg, hogy ottan milyen pályázatok vannak kiírva, illetve, hogy a balkáni államokban milyen közmunkák, milyen hatósági, vasut stb. építkezések szükségesek. A magyar vállalkozói kar teljesen tájékozatlan a balkáni államok vállalkozási piacával ezidőszerint. És amíg a Kereskedelmi Múzeumnak eléggé megbízható értesülései vannak a balkán árukereslet iránt, addig a magyar vállalkozó csak úgy sejt, csak úgy érzi, hogy a jelenleg egészen ujonnan berendezkedni kezdő balkán államokban igen jövedelmező és nem csekély állami támogatásra számító köz-

munkákat lehetne végrehajtani.

Az utóbbin apokban csak egy pár soros hírekben olvashattuk, hogy a velünk elég barátságos viszonyban levő Törökország, Bulgária milyen hatalmas méretű berendezkedéseket kívánnak eszközölni. De csak rövid párs oru noticok szárnyán érkeztek el hozzánk a napilapokon keresztül az ujonnan megépítendő hatalmas méretű konstantinápolyi vágóhid sok millióra rugó építkezésének avagy az új bolgár kikötő, kórház, kaszárnyák stb. létesítésének hírei, és épen csak így értesültünk a szerbek által már elhatározott új dunai hidról, épen a napokban publikált több ezer kilométeres vasuti építkezéssel és épen ilyen rövid hírekből értesülünk, hogy mint alakult meg az általunk finanszírozott új albán királyságban eminenter közutak megépítésére egészen nevetséges tőkével, élelmes gyorsasággal egy angol tőkésekkel álló részvénytársaság.

Jóllehet az orrunk előtt fekszik a magyar vállalkozás új Eldorádója, mégis valójában sokkal távolabb van tőlünk Szerbia, Bulgária, mint ahogy vannak Németország, Anglia és Franciaországtól.

Gondoskodnunk kell elsősorban, hogy a magyar vállalkozói kar a legrészletesebb pontossággal értesüljön az összes nagyobb balkán államokbeli közmunkákról és hogy ez lehetséges legyen, úgy véljük, hogy a

„A Tengerpart” tárcája.

A faszor.

De Clairon abban a pillanatban ugrott elő a bokor mögül, mikor a gyerkőc óvatosan felnyitotta a konyhakert kis ajtaját és ki akart sikkani a mezőre.

— Hova szaladsz ily sietve? — szölt a fiura.

— A... a mama küld, gróf ur... — hebegte ijedten a meglepett gyerek.

— Egy-kettő! Add ide a levelet!

— Ni... nincs nálam levél, gróf ur... De a gróf fülfogta s úgy megrázta, hogy a fiu belesápadt.

— Add ide, ha mondom... egy-kettő... A fiu szepegve, sirva kotonta elő zubbonyából a levelet s átnyújtotta. Egész testében reszketett, úgy hogy facipői remegve kopogtak a kemény földön. Clairon gróf egyetlen szalkitással föltépte a borítékot s kétszer-háromszor is átfutotta a papírra vetett sorokat. Ugy látszott, mintha a levél olvasása lecsillapította volna haragját, mert békésen mosolygott. Majd arcához emelte a kis papírlapot s beszívta illatát. Ekkor a

mosoly ajkára fagyott. Fölemelte az összegyűrt borítékot s látta, hogy nincs megjelölve. A levelet zsebébe rejtette s így szölt a gyerkőchöz: — Várj réám!... Aztán besietett a kastélyba, de már néhány perc múlva visszatért. Egy, az előbbihez tökéletesen hasonló, lezárt borítékot nyújtott át a fiúnak: Ezt elviszed annak, akinek az előbbit vinned kellett volna... Jól megértettél? És egy szót sem... senkinek... soha... Mert ha valaha megtudom, hogy fecsegtél...

A fiu elfutott, a gróf pedig visszatért a kastélyba. Felesége ajtaja előtt megállt és mélyen fellélegzett. Aztán belépett. Már leszállt az alkony. Clairon grófné nem mozdult az ajtó nyílására. Mélázva állt az ablak előtt, mereven nézte a leszálló esthomályban egyre növekvő fantasztikus árnyakat. A gróf melléje állt. Előttük egy hosszú, egyenes faszor világított, a lemenő nap vörhenyes fényében... Hosszu egyenes vonalban futott, majd hirtelen elkanyarodva, szem elől veszett, hogy amott a bokrok sűrűjén túl ismét kivilágítson.

— Nos? határozott valamit elutazásunk felől? — kérdezte a gróf.

— Nem. Miért ne maradnánk még?... — Első napokban annyira kívánta a

Párisba való visszatérést...

— Most már megszoktam a kastélyt...

— Inhatok Párisba, hogy egyelőre ne várjanak?

— Igen.

A gróf azonban a helyett, hogy dolgozószobájába tért volna, lesietett a kertészlakhoz. Csak egy jó óra múlva tért vissza, térdig sárosan, kiizzadva, fáradtan, gyorsan átöltözött s kissé megkésve lépett be az ebédlőbe. Ebéd alatt feltűnően vidám volt és feleségével szemben gyöngéden udvarias. Ebéd után sem időzött soká a dohányzóban, hanem rövidesen átsietett a grófné kis szalonjába.

— Nem zavarom? — kérdezte udvariasan, mielőtt leült.

— Dehog. Legkevésbé sem — hangzott a mosolygó válasz.

A gróf leült a kis pamlagra és némán élvezte e kedves szoba meghitt, békés csendjét. Egyetlen rózsaszín-ernyős állólámpa világított, amelynek fényénél a grófné himzett. Tíz óra felé, himzését térdére ejtve, így szölt:

— Fáradt vagyok...

— Maradjunk még... Ez a csend olyan varázslatosan szép... De miután már nem

ABBAZIA, SÜDSTRAND:

Hotel villa Austria Szeffert Penzió

Elsőrendű családi otthon, a központban, — ujonnan átépítve és berendezve. —

Kívánatra prospektus.

GRAND CAFE' BORSA

FIUME, Baccich palota

Ma és minden este teljes zenekarával hangverseny: Bonyhádi Jónás Laci.

TITA RUFFO, JADLOWKER, CARUSO

PHONO hangversenyterem

Zeneszámok és színművészek előadásai. — Szabad bemenet. — Bedobandó jegyek 20 fill. a pénztárnál.

mostan megalakult erős Magyar Vállalkozók és Közszállítók Országos Egyesületének a legsürgösebb feladatai közé kell sorolni az ebben az irányban való eljárást a Kereskedelmi miniszternél, hogy utasítsa a Kereskedelmi Múzeumot, miszerint levelezői útján a balkáni vállalkozási lehetőségekről pontos tájékozódást kapjon és az ez irányu adatokat és értesítéseket a megfelelő szakorganumokkal közölve, esetleg a hivatalos közlöny révén minél gyorsabb uton a magyar vállalkozók tudomására hozza.

Természetesen itten ismét érezzük a magyar ipar, a magyar kereskedelem és a magyar vállalkozás legnagyobb sérelmét, exportjának legnagyobb akadályát, a teljesen független magyar konzuli kar hiányát. Amíg olyan hatalmas államok, mint Anglia csak ahol valami kilátásuk van export érdekeik megteremtése és megvédésére, azonnal konzulátust állítanak fel, addig a magyar érdekek külföldi s így elsősorban a rájuk nézve legfontosabb balkáni gócpontokban is a legtöbbször a magyar érdekekkel egészen szemben álló osztrák érdekek hivatalos képviselőjének vannak kiszolgáltatva és a balkánon annyira gyűlölt svábák (osztrákok) miatt nekünk is meg kell szenvednünk.

Amíg tehát egyrészt a magyar vállalkozás érdekében kívánatos a magyar balkáni képviseletek függetlenítése az osztrák érdekképviselettel, másrészt mint a legsürgösebb kötelességünk, a megbízható, gyors információ megszerzése a balkáni vállalkozási piacokról.

Még nem késő, mert a balkáni államoknak az általános pénzügyi helyzet javulásával csak még most kezdik folyósítani a milliárdokat, de ha aféle magyaros keleti lustasággal kezeljük ezt az ügyet, akkor rövidesen örökre késő lesz.

SZORGALMAS ÜGYNÖK

fejvételük magas provízió mellett. Eckel E. Via Carducci 14. szám. II. emelet.

hímez, megengedi, hogy közelebről megtekintsem munkáját?

Hosszasan szemlélte a tarka, himzett virágokat... elragadtatva dicsérte a rajzot, vonalakat, a kiváló izléssel összeválogatott színeket... Az óra féltizenegyet ütött. Ekkor az órára pillantott: — Már? — mormogta s a himzett ünnepélyesen visszafektette a felesége térdére: — Köszönöm, igazán gyönyörű munka! — Néhány pillanatra még némán merengett, aztán újra órájára pillantott, majd felállt s a kis állólámpát fölemelve, az ablak melletti asztalkára állította. A grófné mintha vissza akarta volna tartani, oly mozdulattal kérdezte:

— Mit csinál?

— Látja, ideállítom a lámpát.

— Nem... nem kell... ne tegye, kérem... — s a kis fehér kéz már a lámpa után nyúlt, hogy régi helyére visszaállítsa, de a gróf elhárította:

— Hagyja, kérem... itt nagyon jó hely van. Miért ilyen ideges? egy ilyen esélyességért? Istenem, csillapodjék. Csak tíz perc múlva van tizenegy s tíz perc untig elegendő ahhoz, hogy elmondjam, amit akarok. Hallgasson meg... Ön hónapok óta megcsal engem. Régen gyanítottam. De nem akartam hinni... Sokkal tisztábbnak képzeltem, semhogy így bemooszolhassa magát... Felháborítja a kifejezés? Nos, csak nem várja, hogy most előkelő, választékos szavakat keressek...

— Gyalázat... nem igaz!

— A rajtakapartás percében valamenynyien ezt mondják. Hadd folytassam, kérem, ne szakítson félbe, még csak nyolc per-

Néhány szó a nemzetiségi kérdésről.

—o—

A románokkal folytatott tárgyalások káros következményei nap-nap után jobban éreztetik hatásukat. A nemzetiségi tuzók most már nem ismernek határt követeléseikben s prepotens fellépésük, a magyarsággal szemben tanusított arogáns viselkedésük azt igazolja, hogy a paktumtárgyalások a nemzetiségi kérdést nemesak, hogy közelebb nem vitték a megoldáshoz, hanem inkább eltávolították.

A hazai és külföldi lapokban olyan hangon írnak rólunk, mely nemesak, hogy tulajdonképpen a jóízű és mérsékelt határán, hanem valóságos provokálása a magyar nemzetnek. A romániai lapok, melyeknek postai szállítási tilalmát a kormány feloldotta — egyenesen lázadásra szítják Erdély román lakosságát s egyben elbizakodott, kérkedő hangon hirdetik, hogy az erdélyi románok bátran készülődhetnek a véres leszámolásra, mert a hatóságok nem merik őket megbüntetni.

A román „Kulturliga“ Bukarestben tartott nagygyűlésén pedig olyan támadások érték Magyarországot, melyek vérgisértők önéreztetnek. A boeskorosok kitűnőségei: egyetemi tanárok, tábornokok, papok, fennhőjázva hirdették, hogy a román hadsereg készen áll a harcra s amint Oroszország megkezdte a támadást Ausztria-Magyarország ellen, a román hadsereg benyomul Erdélybe és felszabadítja a testvéreiket.

— És ezt a nagygyűlést, melyen a legocsmányabb kifakadások és durva sértések hangzottak el ellenünk — a kolozsvári román egyetemi hallgatók üdvözölték.

A megtagadott romániai önéreztet nem fér a bőrbe s minden áron meg akar ismerkedni az acélos magyar öklök súlyával. De vigyázzanak, mert a magyar államnak még mindig van elég ereje arra, hogy szétüssön ellenségei között s megtanítsa egykori havasföldi vazallusait tisztelni a magyar ál-

lamb területei integritását.

Románia nekünk természetes ellenségünk, akivel a leszámolás nem késhetik soká. Románia egész társadalma, hivatalos és nem hivatalos tényezői nyíltan hangoztatják, hogy Magyarország román lakta vidékei, tehát a Tiszától keletre eső rész kulturai és érzelmi tekintetben már ma is összefonódott velük s csak idő kérdése, hogy Szent István birodalmából ez a rész kihasítottassék és Romániához csatoltassék.

— És vajjon a hazai románok vezetői érzéketlenek-e ezen a külföldi izgatással szemben? Nem tapasztaljuk-e napról-napra, hogy a vezérek minduntalan Bukarestbe utazgatnak információkért és tanácsért olyannyira, hogy Bukarest valóságos Mekkája lett a hazai románoknak?

Ezek a jelenségek egy céltudatos és veszedelmes politikai izgatás eredményei, melyeket figyelembe nem venni végzetes hiba, sőt bűn lenne a magyarság részéről.

Erdély magyarsága szegényedik, népessége a Romániába való kivándorlás folytán évről-évre fogy, a gazdasági válság már-már teljes összeroppanással fenyegeti — s ekkor ahelyett, hogy az erdélyi magyarság megmentésére sietnénk, a nemzetiségekkel való megegyezésen törjük fejünket, állami támogatást ígérünk a nemzetiségi iskoláknak, egyházaknak és a román „Astrá“-nak, hogy így megerősítsük őket faji küzdelmeikben.

Ezt a politikát magyar nemzeti politikának én el nem ismerhetem, mert a nemzeti államon belül a faji érzés ápolására és táplálására nyújt alkalmat, aminek pedig jogosultsága nincsen. A faji érzés megoszt és gyűlöletet fakaszt. A nemzeti érzés azonban magasztosabb valami, mert hivatva van egy eszmei nemes cél érdekében a különböző származásukat összhangba hozni és egybefoglalni.

A mi nemzetiségi politikánk ezen állításnak igazságát és nagy horderejét figyelembe nem vette, sőt oly liberálisan és nagy lelkűen bántunk a nemzetiségekkel, melyre nincsen példa a világ összes kultur-nemzeteinek történetében. Hiszen mi nemesak

gerlő körvonalait láthassák. Ő maga mögött kuporgott az árnyékban. Bajusza szinte a nyakát csiklandozta s halkán, lihegve beszélt tovább: — Így maradjon... így, hogy láthassa... hogy siet!... Minden velem szövetkezik. A hold egy felleg mögé bujt... a kutya khalgatnak... Ön persze inteni szeretne, hogy ne jöjjön... itt vagyok... De jön, egyre közeledek. Lépései már amott recesznek a bambuszsás-bokor mögött... Ha puskám volna, úgy lelőhetném, mint egy nyulat! Istenem, hogy remeg ön... s milyen éktelenül hosszú ez a faszor!... Én behunyt szemmel ismerem minden araszát... Tudom, hogy amott a nyárfák mögött kászálódik... majd hirtelen kanyarul s keskeny úton fut tovább... A fák olyan sűrűn övezik, hogy éjnek idején csak bukducsolva, tapogatóva haladhatunk tovább... unalmas, hogy más ut nem vezet ide... Kedvese már közel járhat... most a kanyarulat szem elől takarja... Ah! látja, ismét előbukkant... Azon az uton egykor egy nagyon öreg kut volt, amelyet befödtek, beföldeltek...

Most hirtelen hangos receszés-ropogás hallatszott, majd egy kiáltás törte meg a csendet. A kutya ugatni kezdtek. A grófné élesen fülelt, aztán szabadon beesztva felesége kezét, mélyen fölélegzett és erős hangon folytatta:

— Egy nagyon öreg, mély kut volt azon a helyen... amelyet beföldeltek. S képzelje, ma este pusztán szórakozás végett a kertész-

szel felástuk ezt a kutat...

Eugène Delaire.

—o—

azt engedték meg a nemzetiségeknek, hogy iskolákat állíthassanak, hanem iskoláikat még anyagilag is segítjük. Joguk van saját nyelvükön lapokat indítani, egyházi és iskolai téren pedig a legnagyobb szabadságot élvezik.

Mit lármáznak tehát a nemzetiségi vezérek erőszakos magyarosításról, a nemzetiségek elnyomásáról? Milyen szemérmes hazugság az, midőn az anyanyelv sérelmeiről dörgedeznek egy olyan országban, ahol az állam az elemi oktatás évi költségeinek 65 százalékát nemzetiségi tannyelvű iskolákra költi?

Az uralkodó magyar faj még saját érdekeinek sérelmével is táplálta és nagyra növelte a faji törekvéseket, mert remélte, hogy becsületes kísérlete a nemzetiségeket majd jobb belátásra bírja. Ez a kísérlet, sajnos, nem vált be, az engedékenység politikája nem sikerült, sőt lejtőre vezetett. Ezek után tehát el kell magunkat tökélnünk azon elhatározó lépésre, melynek kimondott célja ebben az országban a magyar fajnak privilegizálása a többi fajokkal szemben. Ha a nemzetiségi vezérek eddigi izgágáskodásaikkal és féktelen izgatásaikkal tőlünk ezt kikényszeríteni akarják, ám folytassák továbbra is a magyarság és a nemzeti eszme ellen intézett aknamunkájukat, annál előbb jön el az a kor, mely a magyar faj privilegizálását zászlajára írva, azt megvalósítani is fogja.

Ha azonban a nemzetiségek nem akarják, hogy faji mivoltuk miatt elnyomassanak a magyarság által, úgy csatlakozzanak feltétlenül és minden fönttartás nélkül a magyar nemzeti eszméhez és akkor nem fognak elnyomásról panaszkodhatni, mert minden faji választófal önmagától ledől a magyar honpolgárok között a jogegyenlőség elvére épített demokratikus Magyarországon.

Ujdonságok.

— **Személyi hír.** Nagy Endre, a kiváló író és Magyarevits Mladen Budapest tisztí főorvosa Abbáziába érkeztek.

— **Vége a szabók sztrájkjának?** Mintegy három hét óta folyik a mozgalom a fiúmei szabómunkások között jobb munkabérek elérésére. A sztrájk hivatalosan április elsején tört ki, de bizony nagyon kétes értékű kilátásokkal. A szabómunkások anyagi szempontból igen gyenge eszközökkel rendelkeznek a bérmozgalom folytatására. Ehez járul a nemzetiségi ellentét is. A szabómesterek azonban mégis belátják részben a munkások kívánságainak jogoságát és ennél fogva bizonyosnak látszik, hogy a sztrájkmozgalom ma vagy holnap mindkét oldalon teendő engedményekkel véget fog érni.

— **A jelen század szociális feladatai.** A magántisztviselők egyesületének meghívására, ma, hétfőn este fél kilenckor Kadisch A. dr. német nyelven előadást tart a Deák-szálló nagytermében „A jelen század szociális feladatai” címmel. Szabad bemenet.

— **A hét fertőző betegségei.** A városi tisztí főorvosi hivatal jelentése szerint Fiumében és kerületében március 30-ától április 5-éig bárányhimlőben 1, vörhenyben 4, kanyaróban 9, difteritiszben 4, hastífuszban 1, szamaróköhögésben 1, ragályos fülmi-

rigyben pedig 12 megbetegedés történt. A környékről egy difteritiszbeteget szállítottak a kórházba.

— **Ötórás vonatkésés kisiklás miatt.** Szombaton lapzárta után értesültünk arról, hogy péntek este féltizenegy órakor Lies és Plase állomások között a rendszerint este 10 óra 8 perckor Fiuméba érkező gyorstehervonat, mely ezuttal késétt, egyik sörös hordókkal megrakott kocsija tengelytörés következtében kisiklott. A kocsin volt fékező kétségbeesetten kiáltozott és integetett, de senki sem vette észre s így a vonat mintegy 500 méternyi utat tett. Hogy végzetes katasztrófa nem történt az a kisiklott kocsi erős vonóhorgonyának köszönhető, mert az nem tört el és így a kocsit részben a levegőben tartotta és megakadályozta, hogy a 33 megrakott kocsi álló vonat 14 főnyi személyzetével lezuhanjon az ott mintegy 30 méter magas töltésről. Az erős vonóhorog kitarítása folytán a kisiklott kocsi csak a polgári sörfőzde sörös hordói gurultak le, amelyek közül 18 darab ment tönkre. A kisiklás hírére még péntek éjjel segítő vonat indult el Polgár főmérnök vezetésével a színhelyre. A kisiklás következtében megrongált pályát reggelre sikerült rendbe hozni, minek folytán a Fiuméből Budapestre este 10 óra 23 perckor induló személyvonat Plase állomáson öt órát vesztelt.

— **A bankok és a húsvéti ünnepek.** A helybeli bankok és pénzüzetek közös megállapodással elhatározták, hogy április 10-én nagypénteken délután, továbbá szombaton egész napon át és a reá következő két húsvéti ünnepnapon zárva tartják pénztáraikat. Tehát teljes három és fél napon át akarják a bankok egy kikötőváros pénzforgalmát megbénítani. Legfuresább a nagyszombatra vonatkozó indoklás, a mennyiben a bankok az április 11-iki nemzeti ünnepre hivatkoznak, holott azt az idén már április 4-én megünnepeztük hivatalos isteni tisztelettel és a középületek fellobogozásával. A bankok erre azt mondják, hogy ők április 4-én nyitva tartottak, tehát ők nélkülük az az ünnep „nem gilt”.

— **Antal Sándor képkiallítása.** Tegnap délelőtt nyílt meg Antal Sándor kiállítása az állami polgári fiúiskola zenetermében. Nagy számú közönség tódult a kiállítás megtekintésére. Több Abbáziából berándult idegent is láttunk ott. Körülbelül 70 kép került kiállításra. Legjobban tetszettek a tájképek, amelyek közül igen sikerült alkotásokat láttunk. Ebben a tekintetben Antal két év óta szépen is dícséretre méltóan haladt.

MAUTHNER ÖDÖN
CS. ÉS KIR. UDVARI
MAGKERESKEDÉS
BUDAPEST.

MINTHOGY MAUTHNER NEVE ALATT MÁSRÉLE MANGOT ÁRUSÍTOTT, ELITÉLEM 14 NAPI ELZÁRÁSRA.

Quarnerónk sok szép részletét ügyesen vettette vászonra. A tengeri részletek festésére nagy képessége van Antalnak. Érdekesekek az Ócsadon festett képei is, amelyek igen hangulatosak. Ki kell emelnünk festményei közül a „Gál villát”, melynek színpompája gnyörködttető; a „Labdarózsák”-at, melynek csoportosítása s beállítása igen sikerült. Hangulatos a leány a „Leány mimózával”, amelyen a színhatis szépen érvényesül. Említenünk kell még a következő képeket: „Fiumara bárkákkal”, „Habos patak”, „Kikötő részlet”, „Népkert patakkal” stb.

— **Ujabb bankpaloták Fiumében.** A Panny-kávéház, melynek helyiségeit tudvalevőleg a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank bérelte ki új fiókja részére, már e hó 27-én zárja le helyiségeit, mivel ezeket május elsején teljesen kiürítve kell átadnia a banknak. A Kereskedelmi Bank tízéves vételi opciót is szerzett ugy a Rinaldi házra, melyben fiókját elhelyezi, mint a szomszédos Manasteriotti házra. Az opció értelmében a banknak jogában áll a két házat a már most megállapított vételáron tíz éven belül bármikor megvenni, viszont a két ház tulajdonosai a tíz év leteltéig nem adhatják el eme ingatlanukat a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank hozzájárulása nélkül. A banknak az a terve, hogy a két épületet néhány év múlva lebontatja és ott egy nagyszabású bankpalotát épít, melynek felső emeletein valószínűleg egy elsőrendű szálloda is lesz.

Komoly alkudozás folyik néhány hét óta a Dante téren levő Lloyd szállodára is, melynek Bulz Henrik a tulajdonosa. A prágai Zsivnostenska Banka Banka akarja az épületet megvenni és a vételár körül jóformán kész is már a megállapodás. Az még nem bizonyos, hogy a hatalmas prágai bank a maga részére, vagy az általa finanszírozott susáki Litorale bank részére akarja e megvásárolni a piszkos, régi, csákány alá való Lloyd-épületet.

— **Nagy rizsszállítmányok.** A Rangoonból tegnap ideérkezett Auguszta Főhercegnő magyar gőzös 74.360 zsák rizst hozott a helybeli rizshántoló és rizskeményítőgyár részére.

A Rangoonból ma reggel ideérkezett Ingshowe dán gőzös 56.000 zsák rizst hozott egy budapesti cég részére.

— **Elfogott betörők.** A rendőrség letartóztatta Braidics Miklós, Zakics Péter és Nagy József munkásokat, akik tegnap éjjel behatoltak Brele Károly kádárműhelyébe, ahonnan 135 korona értékű ruhaneműt vittek el.

— **Ketten voltak...** Szombati számunkban megírtuk, hogy Praszikai Mária 16 éves leány ellen Berger János 20 éves zalamegyei napszámos erkölestelen merényletet követett el. A leány a segélykiáltásaira figyelmessé lett rendőrnek elmondotta, hogy Bergeren kívül egy másik ember is erőszakoskodott vele. A rendőrség nem tudta azonnal elfogni a másik szatirt s a nyomozás érdekében közölte a lapokkal azt, hogy csak Bergert fogta el. Szombat este a rendőrség elfogta Vugrinecz Máté 23 éves csáktornyai földművest, aki Bergernek segített a merényletben. Kihallgatása után Vugrineczet is letartóztatták.

— **Ismeretlen öngyilkos Abbáziában.** A prelukai erdőben szombaton egy 35 évesnek látszó, polgárisan öltözött férfi holttestét találták, mellén revolverlövéstől eredő seb; mellé hevert a revolver is. A hatóság orvos öngyilkosságot konstataált. Az öngyilkos zsebében galiciai jargonban német nyelvű levelet találtak, azonban mindmáig nem sikerült az öngyilkos kilétét megállapítani.

— **Tárgyalás a keleti vasutakról.** Mint-hogy azokban a tárgyalásokban, melyeket az osztrák és magyar bankszindikátus a ke-

leti vasutak kérdésének rendezésére a szerb kormány képviselőivel folytat, nagy nehézségek állottak be, a tanácskozásokat egy időre felfüggesztették. A szerb kormány Vukoticsot, a szerb államvasutak igazgatóját új instrukciókkal küldte Bécsbe, de Vukotics ismét visszatért Belgrádba, hogy az eddigi tárgyalásokról jelentést tegyen s újabb felhatalmazásokat kérjen.

— **A kikötőből.** Április 5. Erkezett: Josephine osztrák gőzös Triesztből, 900 bál pamuttal 498 bál vegyes áruval; Lesbos német gőzös Hamburgból, 1500 bál parafával, 800 tonna búzával, 300 zsák kávéval, 250 zsák kakaóval és 30 tonna vegyes áruval; Vindobona osztrák gőzös Kalkuttából, 27.186 bál jutával, 800 zsák mirabolanoval, 991 zsák lenmaggal, 6743 bál dohánnyal, 40 bál bórrel, 1800 zsák korpával; Colombo osztrák gőzös Sfaxból, 1792 tonna sóval; Zichy magyar gőzös Tripoliszból, 2226 tonna foszfáttal, 250 zsák szentjánoskenyérrel és 80 üres hordóval; Augusztia Főhercegnő magyar gőzös Rangoonból, 74.360 zsák rizsszel.

Indult: Marianne osztrák gőzös New Yorkba, 590 tonna magnessittel; Maria Immacolata osztrák gőzös Cardiffba, üresen; Antwerpen osztrák gőzös Triesztbe, 580 tonna cukorral, 100 tonna fával, 60 tonna rizsszel, 180 hordó olajjal és 10 tonna vegyes áruval; Olympia görög gőzös Piraeuszba, üresen; Barletta olasz gőzös Velencébe, 180 zsák cukorral, 30 tonna fával és 40 hordó olajjal; Britannia olasz gőzös Catániába, 520 tonna fával.

— **Leesett a létráról.** Stepeich Márk 17 éves hajóslegény tegnapelőtt leesett a Gróf Khuen Héderváry magyar gőzös egyik létrájáról, minek következtében súlyos sérüléseket szenvedett mindkét lábán. Beszállították a kórházba.

— **Munkássors.** Az Ungaro-Croata Croatia gőzösén tegnapelőtt délután négy órakor súlyos baleset történt. A hajódaru által felemelt zsákrakásból egy zsák kiesett s rázuhant Blazina Mátyás hajómunkásra. A szerencsétlen embers súlyos sérülést szenvedett a jobb lábán. Beszállították a kórházba.

— **A neu kívánatos elem.** A városi rendőrség egyik detektívje tegnapelőtt bekísérte a rendőrségre Vukelics Lázár rovtott multu egyént, akit a rendőrség már kitiltott Fiuméből. Csavargásért megbüntetik, azután eltoloncolják innen.

— **Ponyvát loptak.** Kell Henrik szállító tegnapelőtt megjelent a városi rendőrségen s bejelentette, hogy ismeretlen tettesek elvitték egy 220 korona értékű ponyváját. A rendőrség nyomozza a tolvajokat.

— **Baleset a Deltán.** Szombaton délután beszállították a kórházba Grubesich Luka 39 éves munkást. Grubesich a Delta farakodóhelyen dolgozott, egy farakás közelében a farakás tetejéről néhány gerenda leeszott s rázuhantak Grubesichre, aki súlyos sérüléseket szenvedett a mellén és bal vállán.

— **Eltűnt leány.** Mirt Rudolfa 15 éves leány tegnapelőtt elment szüleinek a Deák Fasor 34. száma alatt levő lakásából s azóta

nem tért vissza. Hozzátartozói attól tartanak, hogy baj érte. A leány magas termetű, karesu, barna, fekete bluzt s kék szoknyát visel.

— **Az Atlantica Tengerhajózási Részvénytársaság** igazgatósága e napokban megtartott ülésében állapította meg az 1913 üzletévre vonatkozó zárszámadásait. Az 1913. évnél gazdasági életünkre befolyással volt eseményei a külkereskedelemben és ezzel a tengeri hajózásban is felvette változatos hatásokat idéztek elő, amik erős mértékben irányították a fuvarpiac időnkénti kialakulását. Az év első kilenc hónapjában szilárd irányzat volt észlelhető, míg november havától kezdődőleg lassanként, több külső ok következtében a fuvar átlag színvonalára alászállott. Gondos előrelátás és a váltakozó piac helyzetének céltudatos felhasználása azonban biztosították a vállalat eredményes működését és az Atlantica teljes megelégedéssel tekinthet vissza a lefolyt évre. Az üzleti költségek értékesítői tartalékalap stb. fedezése után fennmaradó 896.573 korona 73 fillér összegből külön biztosítási tartalékalapját 75.000 korona összeggel javadalmazván, a tiszta nyereségből 20 korona, vagyis 10 százalék osztalék kifizetését javasolja az igazgatóság az ápr. hó 25. napjára kitűzött közgyűlésnek. A zárószámadás a következő adatokkal szolgál: Mérleg-számla. Vagyon: Hajók értéke 10.645.526 korona 59 fillér. Irodai berendezés (teljesen leírva). Pénztár 30.205 korona 20 fillér. Óvadékok 12.524 korona 98 fill. Váltó 9595 korona 78 fill. Részvétel a vállalatoknál 335.112 korona 50 fillér. Bankoknál elhelyezett összegek és adósk 1.615.595 korona 27 fillér, összesen 12 millió 668.560 kor. 32. fill. — Teher. Részvénytőke 6.000.000 korona. Tartalékalap 122.448 korona 19 fillér. Tartalék (tőkefelelősi felpenzből) 350.000 kor. Értékesítői tartalékalap 2.691.000 korona. Biztosítási tartalék 225.000 korona. Hitelezők 2.458.538 korona 40 fillér. Egyenleg mint nyereség 821 ezer 573 korona 73 fillér, összesen 12.668.560 K 32 fillér.

Nyereség és veszteségszámla. Kiadás. Hajóbiztosítási díjak 499.690 korona 64 fillér. Értékesítői tartalékalap (1913. évi leírás) 530.000 korona. Biztosítási tartalék 75.000 korona. Tengerészeti ösztöndíjak 5.093 kor. 73 fill. Általános költségek 316.250 korona 55 fillér. Egyenleg mint nyereség 821.573 korona 73 fillér, összesen 2.247.608 korona 65 fillér. Bevétel. Nyereség áthozat 34.215 korona 69 fillér. Nyersjövedelem 2.213.392 korona 96 fillér, összesen 2.247.608 korona 65 fillér.

x **Dr Gámán Béla** egyetemi m. tanár diétás gyógyintézete Volosca—Abbazia.

x **Fogműterem.** Legújabb amerikai módszer. Modern higiénia. Szegényeknek d. e. 8—9-ig foghuzás ingyen. Novák Rudolf műfogspecialista Fiume Corso 42, a Corso mozi fölött.

Vasutépítésünkhöz keresünk jó kézírással bíró, nőtlen, fiatal magyar-horvát fordítót. Havi javadalmazás 150—200 korona és lakás. Ajánlatok „PERFEKT HORVÁT” jeligére a kiadóhivatalba kéretnek.

Távirat — Telefon.

Tisza István Geszten.

BUDAPEST, ápr. 6. Azon hírekkel szemben, hogy Tisza István miniszterelnök a kedden induló Ivernia gőzessel Nápolyba indul, biztos forrásból jelentik, hogy a miniszterelnök szerdán Gesztre utazik s ott tölti el a husvéti ünnepeket.

Az abbáziai találkozás.

BÉCS, ápr. 6. Végleg meg van már alapítva, hogy Berchtold külügyminiszter Forgách gróf külügyminiszteri osztályfőnök kíséretében f. hó 14-én érkezik Abbáziába. Előzőleg valószínűleg Miramaréba megy hogy ott Ferenc Ferdinánd trónörökösnek előterjesztéseket tegyen. Vele egyidejűleg érkezik Abbáziába Bécsből Averna herceg bécsi olasz nagykövet, valamint Romából San Giuliano olasz külügyminiszter és Mérey Cajetán római osztrák-magyar nagykövet. A tanácskozások valószínűleg Albánián kívül egy Középtengeri egyezményre is ki fognak terjedni.

Cataraut elfogaa.

DEBRECEN, ápr. 6. Az itteni főkapitánysághoz úgy a skopolje-e (üszkübi) osztrák-magyar konzulátustól, mint ezzel egyidejűleg a belgrádi osztrák-magyar nagykövetségtől sürgöny érkezett, mely szerint Cataraut, a debreceni merénylet Skopoljében elfogták és az ottani osztrák-magyar követségen őrizet alatt van. A hír óriási feltűnést keltett és eleinte nem is akartak neki hitelt adni, bár nem jött meglepetésszerűen, mivel a esernowitzi rendőrség elfogta Catarautnak Besszarábiában lakó szüleihez írt levelét, melyben azt írta, hogy még egy darab ideig Ó-Szerbiában tartózkodik, aztán pedig kimegy Svájcba, honnét nem adják ki a politikai bűnösöket.

Károlyi gróf Amerikában.

LONDON, ápr. 6. Károlyi Mihály gróf róla azt írják az amerikai lapok, hogy amerikai útján nem csak politikai agitációt fog kifejteni, hanem a függetlenségi párt számára anyagi támogatást is akar szerezni az amerikai magyarok között úgy, ahogyan azt az angolországi irek teszik az amerikai irek között.

A velencei katasztrófa.

VELENCE, ápr. 6. A március 19-én történt katasztrófából kifolyólag Grimani gróf polgármester megjelent a törvényszéken és bejelentette, hogy polgár pört indít Paganini Erminio haditengerészeti marsall ellen, aki a katasztrófát előidéző torpedónaszádot vezényelte. Hasonlóképpen eselkedett a halál-propeller igazgatósága is.

Biztosítási főképviselőt átadando Fiume és vidékére.

Tűz-, lég-, élet-, betörés elleni biztosítás. — Különösen pedig előnyös népbiztosítási módzatok. Leánykiházasítás, katonai segélybiztosítás.

Ajánlatok

„Gazdák biztosító szövetkezete” Népbiztosítások- osztálya igazgatóságához.

Budapest IX. Calvin-tér 10. intézendők. Csak garanciaképes czégek ajánlatai vétetnek figyelembe.

Asztali-, Pecsénye- és csemege borokat

Schillerbort (Opollo) literenként —.80 fillérért — Burgundi fehér v. vörösbort literenként —.90 fillérért Traniini fehérbort literenként 1.— koronáért. Assubort literenként 6.— koronáért.

tetszés szerinti mennyiségben, palackokban vagy hordókban szállít míg a készlet tart, az állami felügyelet alatt álló:

Sansegoi Borgazdaság Intézősége — Fiume, via Volta 1. telefon 15-92.

saját termésűt, a valódiságért, jóságért és tisztaságért kezességet vállalva 10°—11° alkoholtartalommal:

Orosz meghívás.

BUDAPEST, ápr. 6. Orosz lapok szerint a duma tagjai állítólag felhívást intéztek a függetlenségi párt tagjaihoz, melyben felhívják őket, hogy látogassanak el Oroszországba. Itt még nem tudnak semmit arról a felhívásról, csak annyit tudnak, hogy gróf Károlyi Mihálynak szándéka volt Szt. Pétervárra utazni, meglátogatni Szápáry gróf osztrák-magyar nagykövetet, ki neki rokona.

A Caillaux ügy.

PARIS, ápr. 6. A Caillaux ügyben ma kihallgatták magát Poincaré köztársasági elnököt is. Caillaux utasítás azt vallotta, hogy az utolsó minisztertanács után megmondta Poincarénak névvesztését, ha Calmette folytatja támadásait, ő Calmettet le fogja kúni. Poincaré igyekezett megnyugtanni őt. Ugyanazon időben, midőn ezen jelenet történt, dördültek el a lövések, melyek Calmette életét kioltották. Mivel Poincaré külföldre készül utazni, a vizsgálóbíró ma megjelent az Elysében és ott a kérdéses jelenetre vonatkozólag kihallgatta Poincarét, ki a jelenetet teljesen Caillauxval egyformán mondta el. Poincaré a jegyzőkönyvet aláírta és letette az esküt. Egy újságírónak ezeket mondta: A Caillaux-ügy nem államtitok, hanem egy embernek magánügye. Ebben tanúképen mint francia honpolgár vallottam mindent, amit tudok és erre is tettem az esküt.

Zaberni eset — Tirolban.

INNSBRUCK, ápr. 6. Brunnek helységben a zaberni esethez hasonló történet tegnap éjjel. Egy vendéglőben jókedvű társaság mulatott, melybe belekötött Dittmann Alfréd a 36. dik gyalogezred századosa. A szóváltásban Dittmann kardot rántott és az elősiető őrzőjárnak megparancsolta, hogy vezessék a polgárokat a kaszárnyába. Amikor a letartóztatottak odaértek, alarmot fuvattott a százados és szuronyos katonákkal kísértette őket egy legénységi szobába, melynek ajtaja elé két katonát állított feltűzött szuronyval. Majd agyba-főbe verték az elfogottakat. Mikor az egyik polgár elmondta, hogy 280 koronás aranyórája eltűnt a behurcolás alatt, azt mondta a százados: Ön tirolai s ezeknek nincs nálam becsülete! Azt hiszik, a százados hirtelen megőrült.

Bizalom a Salandra-kormányának.

ROMA, ápr. 6. A képviselői kamara tegnapi ülésén Bettolo miniszter napirendi indítványt tett, hogy a Salandra-kormányának bizalmat szavazzanak. Az indítványt 303 szóval 122 ellenében elfogadta a kamara.

Widmer balesete.

RAVENNA, ápr. 6. Widmer aviatikus tegnap néhány sikerült repülést produkált. Utolsó felszállása alkalmával az aeroplán félrebillent s lezuhant. Az alváz eltörött, Widmernek azonban nem történt baja.

Ütközetek Epiruszban.

DURAZZO, ápr. 6. Elbasszánból érkezett jelentés szerint Akif pasa 2000 albánnal a korica albánok segítségére siet.

DURAZZO, ápr. 6. Albán hatósági emberektől érkezett táviratok szerint az albán csendőrségnek nemcsak a komitácsik ellen, hanem görög katonaságból alakított bandák ellen is kell küzdeniök. Állítólag görög tüzerek is segítenek a lázadóknak. A felkelők a segítség következtében már merészebben lépnek fel. Nagy csapatokban a nagyobb helységek felé tartanak s a hollandi tiszt vezetés alatt álló csendőrség aligha lesz képes visszaverni őket.

ROMA, ápr. 6. Egyes körökben az az eszme merült fel, hogy a scutarii nemzetközi csapatokat rendeljék le Dél-Albániába, az albán határ biztosítására a görögökkel szemben.

Bomba a székesegyházban.

LONDON, ápr. 6. Tegnap délután az itteni Szent Márton székesegyházban dinamitbomba robbant fel, melyről a rendőrség megállapította, hogy a sufragettek helyezték el.

Nagy postasikkasztás.

SZENTPÉTERVÁR, ápr. 6. Az itteni postaigazgatásnál óriási sikkasztásnak jöttek a nyomára. A sikkasztásban való részességgel a legnagyobb körökhöz tartozó embereket vádolnak.

A legajánlatosabb fiumei szálló:

„Deák“ szálló

a Deák-korzón 2 percnyi-re vasuti állomástól.

Kitünő konyha és árnyas kert.
Fajborok és kőbányai polgári sör.

Tulajdonos
Ederer-Burger Gyula.

Kagylók, Csigák és Gyöngyházárúk, Emléktárgyak és Orientális cikkek - - - - -
Konstantinápoly, Palestina, China és Japánból

OLCSÓN KIÁRUSÍTATNAK!

G. Abucalil

ABBÁZIA, Mandria-bazár 13.

Ezen régóta fennálló, ismert jólmenő üzletemet kedvező feltételek mellett átadnám, mert visszatérek hazámba. Érdeklődők személyesen forduljanak hozzám.

Thierry A. gyógyszerész balzsama

segítséget nyújt bármely betegség, ellen, különösen a légzési szervek megbetegedéseinél, köhögés elnyalkásodás, rekedtség, gégekarfűs, tüdőbaj, étvágytalanság, rossz emésztés, koleraszerű betegségek, gyomorgörcs esetén. Különösen az összes szájbetegségek, fogfájásnál, mint szájvíz, égési sebeknél és kiütések ellen kitünően bevált. 12 kis vagy 6 dupla vagy 1 nagy specialléveg 5.00 kor. Nagyobb rendeléseknél jelentékeny árengedmény.

Thierry A. gyógyszer, egyedül valódi Centifolia-kenőcs

Megakadályoz s megszüntet vérmelegzést, fájdalmas operációkat egyaránt felelőlegesen tesz. Használatos gyermekágyas nőknél, fájó emlők, tejmegindítás, rekedés, emlékeményedés ellen. Orbánc, feltört lábak, sebek, dagadt végtagok, csontszű, fekélyek, útes, szurás, lövés, vagy zúzódás által okozott sebeknél kitünő gyógyhatású szer. Idegen testek eltávolítására mint: üveg, szálka, por, serét, tüske stb. kinövések, karbunkulus, képződmények, valamint rák ellen, fereg, rothadás, körömgyulladás, hólyag, égési sebek, hosszú betegségek, előforduló főféléknél, véreléknél, felfolyásnál, valamint kipállás esetén csecsemőknél stb. stb. kitünő hatásu. 2 tégely ára 3.60 K. a pénz előzetes beküldése vagy utánvét mellett kapható. Budapesten kapható Török József gyógyszertárban, valamint az ország legjobb gyógyszertárában. Nagyban: Thalmayer és Seitz, Kochmeister Utóda, Radanovits Testvérek drogériákban Budapesten kapható. A hol nincs lerakat, rendelünk közvetlenül!

THIERRY A. Orangyal-gyógyszertárából. Pregrada, Rohitsch mellett.

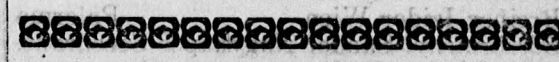
x Jó éjszakát szerezhet magának mindenki, ha a hálószobáit a „Löcherer Cimexin“-nel fertőtleníti. A fővárosban történt próbák beigazolták, hogy a „Löcherer Cimexin“ nem csak a poloskát, és annak petéit pusztítja el rögtön; de megszabadít a ruzsli, sváb és hangyáktól is; a molykártól pedig a szörme ruhákat teljesen megóvja. Beszerezhető: Dr. Mizzan Adorján gyógyszerészertárában és a készítőnél „Löcherer Gyula gyógyszerészertárában Bártfán.“

TOZSDE.

	apr. 4 zárlat	Mai árt. 1 óra
Budapesti Értéktőzsde.		
Magyar hitelrészvény	816.50	817.
Osztrák hitelrészvény	615.75	616.50
4%-os koronajáradék	82.25	82.10
Osztr.-magy. államvasut	710.-	710.50
Jelzálogbank	424.-	425.-
Leszámitolóbank	507.-	508.-
Hazai Bank	280.-	280.-
Magyar Bank és Keresk. R.-T.	511.50	512.-
Rimamurányi	654.-	655.-
Salgótarjáni	713.-	712.-
Közuti Vasut	630.50	630.-
Városi Villamos	322.-	323.-
Adria	613.-	613.-
Déli Vasut	102.50	—
Magyar Cukoripar	2400.-	—
Rizsgyár	3770.-	—
Budapesti Gabonatőzsde. (50 kilogrammonként.)		
Búza áprilisra	12.62	12.63
Búza májusra	12.55	12.55
Búza október	11.36	11.44
Rozs áprilisra	—	10.32
Rozs októberre	8.74	8.80
Zab áprilisra	7.77	7.80
Zab októberre	7.80	7.82
Tengeri májusra	6.78	6.80
Bécsi Értéktőzsde.		
Osztrák hitelrészvény	617.-	617.25
Magyar hitelrészvény	817.-	817.-
Osztrák magy. államvasut	711.-	710.50
Déli Vasut	—	101.50
Alpesi	829.25	828.50
Skoda	—	759.50
Osztr. koronajár.	82.70	—

Fiumei és trieszti értékek Legutóbbi kérés Állagár.

Fiumei 4%-os kölcsönkötv.	92.-
Banca Fiumana	650.-
Fiumei Kereskedelmi Bank	295.-
Fiumei Népbank	115.-
Litorale Bank és Takarékszövet.	240.-
I. Horvát Takarékpénztár	6100.-
„Indeficienter“ tengerhajóz.	250.-
Magyar-Horvát Gözhajótárs.	1400.-
Magyar-Horvát Szabadhajózás	1100.-
Orient tengerhajózási társ.	1300.-
Alt. Forgalmi r. t. régi	—
Magyar Olajgyár	200.-
Austro-Americana	298.-
Navigazione Libera Trieste	589.-
Osztrák Lloyd	619.-
Stabilimento Tecnico	9825.-
Ampelea Szeszpároló Rt.	405.-
I. Trieszti Rizsgyár	540.-
„Kerka“ dalmát vízművek r. t.	438.-
Spaetoi Portland Cement	341.-
Assicurazioni Generali	905.-
Riunione Adriatica	3900.-

MENETREND KIVONAT.

Vonatok indulása Fiuméből:

Zágráb—Budapest felé:
Gyorsv.: d. e. 8.00; d. u. 6 és 7.56 órakor.
Szem. v.: d. u. 12.55; d. u. 6.08; este 10.23 órakor.

St.-Péter—Trieszt—Pragerhof felé:
Gyorsv.: d. e. 7.52; este 8.10 órakor.
Szem. v.: regg. 5.13.; déli 12.56; d. u. 5.00 órakor.

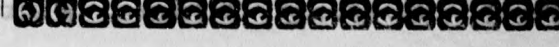
Vasuti állomási vendéglő Fiumében.

Hires jó konyha. Mindenkor kész ételek. Az érkező, elutazó és átutazó közönség valamint a városi polgárság kedvenc találkozóhelye. Figyelmes kiszolgálásról biztosít **Kardos József, vendéglős. (Tel. 10-49.)**

Vonatok érkezése Fiuméba:

Budapest—Zágráb felől:
Gyorsv.: regg. 7.15 és 8.50; este 7.54 óra.
Szem. v.: regg. 6.55; d. u. 4.05 órakor.

St.-Péter—Trieszt—Pragerhof felől:
Gyorsv.: d. e. 9.46; este 10.18 órakor.
Szem. v.: déli 12.09; d. u. 3.01; este 12.55 órakor.

IDEGENFORGALOM

(Mouvement d'étrangers)

— **Magyar penziótulajdonos püre.** F. hó 4-én tárgyalták a bécsi közigazgatási bíróság előtt Szabados Julia asszony, az abbáziai Jolanda-villa tulajdonosnőjének, az isztriai tartományi hatóság ellen emelt panaszát. Szabadosnőnek az abbáziai községi hatóság nem engedte meg egy a villája mellé emeltetni kívánt melléképület építtetését, mivel ez csak 2—6 méternyi távolságra lett volna aközség tulajdonát képező uttestől, ez pedig az abbáziai építési szabályzattal ellentétes volt. Szabadosnő a községi tilalom ellen az isztriai tartományi hatósághoz apelált, de onnan is visszautasítottán, a bécsi közigazgatási bírósághoz fordult, hol dr. Flesch Hugó, a panaszosnő ügyvéde kifejtette, hogy az isztriai építési szabályzatban nem fordul elő olyan passzus, mely megtiltaná a fél telken az építést, azért mert az épület csak 2—6 méternyire van az uttestől. Az a körülmény, hogy az épület elvenné a kilátást a tengerre, nem ok, hogy a félnek megtiltsák az építkezést. A közigazgatási bíróság a panaszosnőnek igazat adott, és a két előző hatóság tilalmát, mint törvénytelen, hatályon kívül helyezte.

ABBAZIA

tegnap érkezett fürdővendégei:
(Hótes arrivés hier:)

Alexander Dezső Budapest	Hartmann	Kálmán Elvira Budapest	Habsburg
Anton Weingartner Wien	Palermo	Ványi Aranka Budapest	Renée
Annie Schumitz Baden	Wienerheim	Keresztély Sándor Budapest	Schlosser
Antoniette Grossmann Wien	Grosz	Priszner Sámuel Budapest	Grosz
Apisdorf M. Cernowitz	Habsburg	Kis Sándor dr. Ujpest	Speranza
Balázs Károly Budapest	Abbazia	Mangold Salamon Budapest	Breiner
Barta Ernő Budapest	Quarnero	Löwy Simon Szabadka	Breiner
Bethlen Mária Kassa	Habsburg	Dr. Liebmann N. Szerencs	Zawojjski
Biró Sámuel Budapest	Hammer	Lázár Béla dr. Budapest	Stefanie
Bruckner Dezsőné Szeged	Habsburg	Gróf Mittrowsky Vladimir	Stefanie
Biedermann Henrik dr. Ujbánya	Armonia	Dr. Magyarevics Mladen Bpest	Quarnero
Bonitzer Alfréd Budapest	Jolanda	Dr. Németh Dezső	Jolanda
Baner Georg Berlin	Richter	Hartos Sándor Budapest	Vermes
Bernfeld Fanny Stanislau	Breiner	Rosenberg Etelka Kaposvár	Vermes
Breiner Izidor Wien	Palermo	Dr. Gaál Jenő Budapest	Savoy
Böszörményi Sándor Nagykapos	Securans.	Guta János Budapest	Jolanda
Biró Sándor Budapest	Securanst.	Ermen József Soroksár	Gombae
Borkowski Michael Lemberg	Vermes	Kővári Andor Nagyvárad	Riviera
Bauer Móriéné Budapest	Janette	Rudnyánszky Gyuláné Budapest	Lunacek
Boie Rose Potsdam	Wienerheim	Németh László Lipót Budapest	Mahler
Wolf Károly Budapest	Bion	Hauders Emilia Budapest	Adria
Schmalz Enrich Chemnitz	Mandria	Mittrowsky Mária grófnő	Adria
Palmers Ludwig Wien	Spendit	Weimers Márián Budapest	Mahler
Oplaska Herma Prága	Hoffbrau	Farkas Tódor Budapest	Royal
Kombos Ákos dr. Budapest	Abbazia	Miller Zsigmond Wien	Stefanie
Galántai Márton Budapest	Slatina	Sarbo Leó Budapest	Stefanie
Löw Elise Budapest	Antoniushof	Péterffy József Budapest	Stefanie
Pajor Vilmos	Lokey	Plasman József Köln	Stefanie
Tábor Sándor dr.	Hammer	Genoni T. Milavo	Stefanie
Stern Rezső Budapest	Hammer	Paltau Friedrich Grác	Stefanie
Steiner Ignác Görz	Hammer	Köves Izsó Budapest	Habsburg
Nagy Endre Budapest	Hammer	Fritz Sándor Budapest	Habsburg
Goldschmidt József Sárvár	Hammer	Kraomer Anna Schlesien	Habsburg
Molnár József Hort	Janette	Steineggerné, Drezda	Habsburg
Vetró Lajos Szeged	Erminia	Kleeblattné, Trieszt	Habsburg
Miklós Lajos Nyiregyháza	Istria	Wald Vilmosné Budapest	Habsburg
Pető Ernőné Szeged	Habsburg	Dorschug Antal dr. Budapest	Habsburg
Eliás Adolfné Ujpest	Habsburg	Ziehmán Martin dr. Szerencs	Juliana
Sugár Ernő Budapest	Schlosser	Netwall Senza Prága	Steinacker
Stern Rózi Budapest	Schlosser	Zadak Anici Prága	Steinacker
Fabritzky Sándor dr. Budapest	Schlosser	Zadak Anton Prága	Steinacker
Csukási Ilona Budapest	Habsburg	Kramer Mary Wien	Antoniushof
Protstner Hermin Lőse	Habsburg	Hunke Jahn Budapest	Lackner
Singer Vilmos Arad	Habsburg	Karspingsam Setetia Craiova	Lackner
Dr. Nemeshegyi Tiborné Bpest	Habsburg	Teiber Mária Wien	Feuerwehrh.
		Grimming M. Klagenfurt	Hammer
		Vaida Ármán Budapest	Hammer
		Smialowski József Galicia	Istria
		Héderváry Hugó Budapest	Istria
		Kreibich Kamill Trieszt	Istria
		Walinska Jedwiga Polen	Istria
		Földes Béla Budapest	Istria
		Vihra Eapitz Budapest	Istria
		Koran Ármán dr. Wien	Richter
		Holtshka Edmund Preusen	Richter
		Schmidek Mária Brünn	Richter
		Reiner Ignác Vinlkovec	Royal
		Granet Ilona Budapest	Bion
		Stern R. Budapest	Abbazia
		Rusman Villy Wiesbaden	Selene
		Wittsböck Leó Berlin	Selene
		Schumann Heinrich Sachsen	Car
		Halmos Paula Budapest	Car
		Hirsch Jaques Frankfurt	Stern
		Haupt Margit Budapest	Augusta
		Serényi Rikárd Budapest	Bellevue
		Venitzki A. Grandenz	Bellevue
		Maschler Simon Tarnow	Breiner
		Mendel Samuél Budapest	Breiner
		Wiener Mórié Budapest	Breiner
		Rosenberg Gréte Budapest	Janette
		Meitner Árpád Budapest	Quitta
		Dr. Kürschek, Budapest	Quitta
		Stanislaus Wolinski Tarnow	Quitta
		Riedl Győzőné Budapest	Quitta
		Riedl Jolán Esztergom	Belvedere
		Engel Johanna Wien	Belvedere
		Wachstel Ida Wien	

Faraktár. Fűrészelt, ácsolt, hasított és gömbfák; minden minőségben és terjedelemben; asztalosok, célokra; fenyő, luc-, jávor-, tölgy, jegenye-, hárs-, dió-, cseresznye- stb. fák; továbbá bükkfa. nyers és gőzölt állapotban. Ajánlom cégemet építészek, mérnökök, birtokosok, intézetek, és iparvállalatok figyelmébe. Elvállalok szállításokat Fiuméba és környékére saját fuvarommal, valamint hajón és vasuton minden állomásra.

Pavlovic Drag., Fiume, Fakivitel, Iroda és raktár: Delta. Telefon: 381. Sürgőncim: Pavlovic.

Valódi brünni szövetek

az 1914 évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény 1 szelvény 7 kor.
3.10 m. hosszú 1 szelvény 10 kor.
teljes férfiruhához 1 szelvény 15 kor.
(kabát, nadrág, és mellény) 1 szelvény 17 kor.
elegendő, csak 1 szelvény 20 kor.

Egy szelvényt tekintve szel. árúhoz 20.— K-ért, szintegy felöltőszövetet, turisztalócent, selyemkamgarnt, női kosztum szöveteket stb. gyári áron küld, mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár.

Siegel-Imhof Brünn

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök a melyeket a magánvevő élvez, ha szövet-szükségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendeli meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék. Mintahű, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban.

Igyék naponta 1—2 palaczk

Szent István

Dupla-

malátasört

A söriparban korszakot alkotó a „Kőbányai Polgári Sörfőzde” ezen világhírű söre, amelyet ma már minden országban utánoznak.

Ajánlja: Nooraen tanár Bécsben; Korányi tanár Budapestben; Glax tanár Abbáziában és számos más szaktekintély.

Kapható:

Frisztöltésű palaczkokban minden fűszere és csémege kereskedésben. Frissen csaprol kimerve minden előkelő étteremben.

Dr. Mahler Sanatórium

ABBAZIA

Sziv-, ideg-, nőbetegek, vesebajosok s üdülők részére.

Étrendi kurák: cukor-, gyomor-, belbajoknál. Hízaló gyógymód

Orvosdiagnostikai vegyi és röntgenlaboratórium.

Hidegvizgyógyintézet, szénsavas-, tengeri és villamosfürdők. Zander-intézet. Modern kényelem. Mérsékelt árak.

P. MANDIĆ, ABBAZIA

a Vásárcsarnok és a Riviera-palota között!
Uri és női divatárú-cikkek.

Selyem, Gyapjuszövet, Csipke és Kötött-árúk legnagyobb választékban, jutányos áron! Megtekintés vételkényszer nélkül. **Alkalmi vétel:** Szalmakalapok, Keztyűk és Harisnyák, rendkívül olcsón!

KÖZGAZDASÁG.

+ **Meghosszabbították a montenegrói moratóriumot.** A montenegrói hivatalos lap imént megjelent száma közli a március 4-én kelt törvényt, amely az 1912. október 5-én kibocsátott moratóriumot újból meghosszabbítja oly módon, hogy olyan váltóadósok és jelzálogadósok tekintetében, akik a parasztszályból kerülnek ki, a fizetési határidőt folyó évi július 14-ig halasztja el. Minthogy azonban Montenegróban éppen ez időtájt szokott a kéthavi bírósági szünet kezdődni, a váltó- és jelzálogkölesönök behajtása csak szeptemberben válik majd lehetővé, ami azt jelenti, hogy a moratóriumi törvény meglehetősen ravaszul van kieszelve. Az egyéb tartozásokra a moratórium által engedélyezett fizetési halasztás egyébiránt már március 4-én lejárt.

+ **Szerbia hajómegrendelése Romániában.** Bukarestből jelentik: Risztics bukaresti szerb követ felkereste dr. Anghélescut a közmunkák miniszterét és kormánya nevében érdeklődött, hogy vajjon a galaci és turnszeverini román hajógyárak vállalkoznának-e több szerb gőzös és teherhajó építését. Kifejtette a követ, hogy a szerb kormány nagy örömmel látná, ha közeli nagyobb szabású hajómegrendelése román vállalatoknak jutnának.

+ **A külkereskedelem fejlesztésére a költségvetésben 1,100,000 K irányoztatott elő.** Ennek az összegnek a hovatfordítására vonatkozólag a kereskedelmi miniszter tárgaja indoklásában ezeket mondja:

Nagyobb ményben fejleszteni óhajtom a magyar kivitel előmozdítása érdekében hivatali elődei máltal megkezdett akciót, mely szerint magyar kereskedőknek külföldön való letelepítése államsegéllyel elősegítetik s ily módon, valamint a m. kir. kereskedelmi muzeum levelezői karának fejlesztésével a magyar árucikkek számára újabb piacok szereztetnek, a hazai érdekeltség pedig a gazdasági konjunkturákról megfelelő módon tájékoztatik. Ezek a törekvések már eddigre is oly gyakorlati eredményekre vezettek, hogy szükségesnek tartom, hogy azok fokozása érdekében nagyobb összeget fordítsak a magyar kereskedők külföldön való letelepedésének elősegítésére, különös tekintettel a balkáni háború következtében előállott új piacokra, melyeknek meghódítása az első időben nagyobb áldozatot igényel. Ezen kívül az utóbbi időben, de különösen az 1913. évben külföldön rendezett magyar áru-minta-kiállításoknak jelentékeny anyagi és erkölcsi sikere arra indított, hogy a magyar áruknak akülföldön való megismertetése érdekében ilyen kiállításoknak nagyobb arányokban való rendezését állandó támogatásban részesítem.

+ **A külkereskedelmi mérleg.** A folyó év január és február havában a monarchia behozatala 542.5 millió K-t tett, ami 22.9 millióval több, mint a múlt év hasonló szakában. Ezzel szemben a kivitel 400.4 millió-ra rugott, ami a múlt év eredményénél 8.4 millióval kevesebb. E szerint a kereskedelmi mérleg passzívuma a folyó év első két havára 142.1 millió K, szemben 110.8 millióval, a múlt év hasonló időszakában. A passzívum tehát 31.3 millióval növekedett. Emelkedett a gyapju- és pamutbehozatal, míg a szén- és vasimport csökkent. A ki-

teli forgalomban emelkedés mutatkozik az állatoknál és pamutszöveteknél, míg a cukornál és lisztnél esőlkkenést látunk. Egyedül a onkorexport 12.4 millióval esőlkcent.

Pénzügyőrök, vasutasok

figyelmébe: Szapákák, zsinorok s egyéb kellékek végleges kiárusítása. Ritka alkalom.

NEMES ENRICO

Fiume — Piazza Scarpa 4 — Fiume.

APOLLO-SZINHÁZ.

Via Aless. Volta 6. Igazgató Troppauer H.

Április 1-től április 15-ig.

Kezdeté pontosan este fél 9 órakor.

Nagy művész-esték a szerződtetett elsőrangú attrakciók fellépte.

---: **MOZGÓ FÉNYKEP.** ---: **Előadás után kabaré szabad be-menettel.**

- o Torretta városrészben jutányos áron
- o **ELADUNK HAZÉPÍTÉSRE**
- o **ALKALMAS TELKEKET**
- o megfelelő építési kölcsönt megszerez-
- o **zük.**
- o **Vízvezeték, csatornázás, vilanyviliágítás**
- o Felvilágosításokat adatkak alanti
- o cimen:
- o **Néplakásokat építő r. t.**
- o Via Carlo Goldoni 1, a dohánygyár mö-
- o gött. Telefon: 10—21.

Butorok

Alkalmi vétel egész hálószoba berendezések vagy egyes butordarabok készpénzen vagy könnyen teljesíthető részletfizetésre is

HERSKOVITS S. butorkereskedőnél

Via G. Parini 6. szám.
Telefon 12-03 szám.

Három üzlethelyiség

azonnal

kiadó. Ertekezni lehet a Fiumei Építő Részv. Társ. irodájában Via Clotilde 4 I. vagy az Építő Részv. Társ. telepén Via Valscurignén.- Tel. 14-08.

Előírás szerint kezelt

Sel Peszach

fűszerárúkat árusít

Dénes R. fűszerüzlete via Municipio 6. Telefon 15-30.

Óriási választék!

Legnagyobb jutányosság!

Kiváló megbízhatóság!

Nagyban! Kicsinyben! Szabott árak!

Az

idényre

mesés nagy választékban megérkeztek:

Női szövetek — Selymek — Női- és gyermek konfekciók — Gyapotárúk és diszitések — Szőnyegek és függönyök.

Legfrissebb Skót selyem. Román ujdonságok selyem. Brokát éponge. Női kosztümök. Francia és hazai modellű kabátok.

Alkalmi árak:

- Gyapjuszövetek, dupla magasság 120 cm. méterje K 1.95
- Gyapjukrep legújabb divat, minden modern színben méterje K 2.40
- Eponge színes, vonalozott, legfinomabb minőség méterje K 1.90
- Bonne-Femme tüllből, aplikációval, darabja K 2.50
- Brise-Bise tüllből, aplikációval párja K 1.30
- Női kosztümök selyemmel bélelve, legújabb modellek á K 25.—

Tisztelettel

Weiss M.

FIUME

csak Corso 11.

TRIESZT Corso 9. BÉCS.

Szabott árak!

Nyomatott a „POLINIA“ Flumei Kereskedelmi Nyomdában (Telefon száma 400).

Kiárúsítás túlszűfolt raktár miatt

Villanylámpák, üveg- és porcellán-árúk, függő és asztali lámpák, edények, poharak, stb. NAGYON OLCSÓN adatnak el.

Kornicai G., via Porto 1 sz. Nagyvásárcsarnok mellett, 1

Új nagy butorraktár

Via Galileo Galilei N.o 2 a Dániel mólóval szemben.

Nagy raktár fényezett butorokban, egyes darabokban is valamint fényezett és matt butorokból álló szobaberendezésekben, közepes árak mellett.

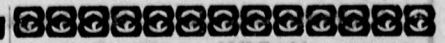
Vasbutorok, ablakredőnyök különlegesség fényezett székekben. Mindennemű kárpitosmunkák, javítások is elvégeztetnek.

Alacsony árak.

Az n. é közönség pártfogásába ajánlja magát.

Tomisich Ignác.

A görzci asztalos- konzorcium és a Mirkovics-cég volt ügynöke.

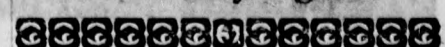

Heller & Oppenheim

Mercato coperto 5. Tel. 474. ajánlunk fűszereket

„schell pessach“

Külön helyiségben.

Ha férfi vagy...

női- vagy gyermek-cipőket hallatlan olcsón akar vásárolni, ne halassa a most kínálkozó páratlan alkalmat, mert tulsufolt raktár miatt a készletet 25—50 százalékkal olcsóbb áron adjuk el!

Női cipők: párja K 7.—től kezdve
Férfi cipők: párja K 8.—től kezdve

Levélbeni megrendelések is pontosan eszközöltenek. Meg nem felelő áru kieséreltetik.

Kérem kirakataim megtekintését!

Neumann Zsigmond

„Alla Flotta Americana“

FIUME, via Negozianti 3. (Telefon 13-19).

HARRY- LEATHER POLISH!

A Chemical Works Ltd. gyártmánya

Az uri világ
cipőtisztítószer

CSODÁS
fény!

ANGOL
minőség!

Minden egyes dobozhoz használatiutasítás.
van mellékelve **FONTOS TUDNIVALÓKKAL!**

Egy doboz ára —.60 fillér
Nagyob „ 1.— kor.

Kapható minden jobb drogeria cipő és bőrüzletben!

Ahol a HARRY cipőtisztítószer még nem volna kapható, a szétküldési telep (Reiter és Társa, Budapest, VII., Elemér utca 35) kívánatra legkevesebb 6 dobozt is küld a pénz előleges, beküldése és 30 fillér kezelési díj ellenében. Rendelések így intézendők!

Reiter és Társa Budapest, XII.,
Elemér u. 35. a

Luxus-Butoreladás mélyen leszállított áron!

A **luxus-butorokat** végleg kiárusítom mivel ezen cikkel felhagyok. Míg a raktár tart, olcsón adok el: háló- és ebédlő-garnitúrákat, minden stilben, matt, világos és mahagoni kivitelben, valamint irodák és szalonok számára bőrbutorokat, képeket stb. Ebédlő és hálószobák cserfából, nagyon olcsón.

MIRKOVICH R. butorkereskedő
Via Porto 3.

Férfiruha-üzlet az „ELEGÁNCZIÁHOZ“ ERBISTI ANNONE

Via delle Pile 1 — FIUME — Via delle Pile 1
értesíti t vevőit hogy az új idényre a legdivatosabb
férfi-, fiú és gyermeköltönyök
már megérkeztek!

Megbízható szolid cég.

Versenyképes árak.

Amerikai cipőüzlet Corso 31.sz.
Via Fosso 1 sz.

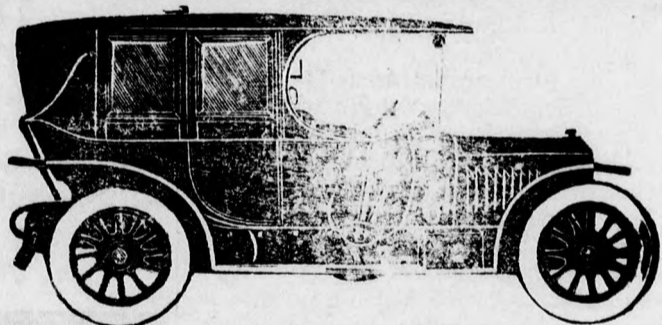
T. Blažić - Fiume

Egységes árak. Egységes árak

Férfiak és nők részére.

„Elegáns“ kivitelben!

THE CHICAGO-SHOE 16.50 kor. —
SHE NORIS SHOE 18.50 kor.

Blažek K, és Társa autogarage és javító műhely

Via Ciotta 5-7 - FIUME - Telef. 858 és 16-73

Automobilok, motoklik, kerékpárok és minden
hazzávaló kellék eladása.

Ritka alkalom! Olcsó cipők!

Nem kifogás, hanem sajnós valódi ok, hogy az épület lebontása miatt ápr. 15.-dikéig a helyiséget ki kell ürítenem s ezért az összes raktáron lévő férfi-, női- és gyermekcipőket, félczipőket és csizmákat rendkívül olcsó áron eladom. Továbbá eladók: egy portál, eladó pultok, állványok és az egész üzleti berendezés.

BARUCH M., cipőüzlet „alla Fiumara“
VIA DEL FOSSO.

Tulzsúfolt raktár miatt
leszállított áron mindenféle

férfi-, női- és gyermek cipők

nagy választékban kaphatók

Bogojevich D. cipőüzletében, Via Porte 2 sz.
(nagyvásárcsarnok közelében.)